යාපනය සහ කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘතිය - 2024

යාපනය සහ කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘතියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව අතර 2011 පෙබරවාරි 08 දින එළඹි අංක 2710 - එස්ආර්අයි (සාමාන්‍ය මෙහෙයුම්) ණය ගිවිසුමේ IV ව්‍යවස්ථාවේ 4.05 වගන්තිය සහ අංක 2711 - එස්ආර්අයි (එස්එෆ්) (විශේෂ මෙහෙයුම්) ණය ගිවිසුමේ IV ව්‍යවස්ථාවේ 4.03 වගන්තිය සහ 2017 දෙසැම්බර් 15 දින එළඹි අංක 3603-එස්ආර්අයි හා අංක 3604-එස්ආර්අයි (අතිරේක මූල්‍යනය) ණය ගිවිසුමේ IV වන ව්‍යවස්ථාවේ 4.03 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළ යුතුයැයි සලකන මාගේ අදහස් සහ නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම සහ ව්‍යාපෘති කාලය.

ව්‍යාපෘතියේ ණය ගිවිසුම් අනුව, එවකට ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන අමාත්‍යාංශය, වර්තමානයේ නාගරික සංවර්ධන, ඉදිකිරීම් සහ නිවාස අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය, උතුරු පළාතේ පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව සහ උතුරු පළාතේ පළාත් පාලන ආයතන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතන වේ.

ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ නේවාසිකයන් සඳහා ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ යාපනය අර්ධද්වීපයේ ජල සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ. ණය ගිවිසුම් අනුව, ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන සංරචක යටතේ ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු.මිලියන 16,474.59 කට සමාන එජඩො මිලියන 147.45 ක් විය. ඉන් රු.මිලියන 8,541.76 කට සමාන එජඩො මිලියන 76.45 ක් මූල්‍යනය කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව එකඟ වී තිබුණු අතර රු.මිලියන 5,363.04 කට සමාන එජඩො මිලියන 48 ක් මූල්‍යනය කිරීමට ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (Agence Francaise de Development) එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි රු.මිලියන 2,569.79 කට සමාන එජඩො මිලියන 23, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් දායක විය යුතුය. කෙසේ වුවද, ව්‍යාපෘතියේ ජල මූලාශ්‍රය වූ ඉරණමඩු වැව, මුහුදු ජලය පිරිපහදු කිරීමේ පිරියත ලෙස වෙනස් කොට සිදු කළ විෂය පථය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම් හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතියේ ඇතැම් කටයුතු අත්හිටුවීමට සිදු වීම නිසා 2015 ඔක්තෝම්බර් 06 දින ප්‍රංශ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය ලබා දුන් ණය අවලංගු කරන ලදී. මේ නිසා, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සමඟ ශ්‍රී ලංකා රජය 2017 දෙසැම්බර් 15 දින අතිරේක ණය ගිවිසුමකට එළඹී තිබුණි. අතිරේක ණය ගිවිසුම්වලට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු. මිලියන 23,256කට සමාන එජඩො මිලියන 153 කි. ඉන් රු.මිලියන 18,240 ට සමාන එජඩො මිලියන 120 ක් මූල්‍යනය කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි රු. මිලියන 5,016 කට සමාන එජඩො මිලියන 33 ශ්‍රී ලංකා විසින් දායක විය යුතුය. ව්‍යාපෘතිය එහි ක්‍රියාකාරකම් 2011 පෙබරවාරි 15 දින ආරම්භ කරන ලද අතර එය 2017 අගෝස්තු 14 වන විට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. පසුව, ව්‍යාපෘතිය කාලය 2026 ජුනි 30 දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.1 කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ව්‍යාපෘතියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදි. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්වලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම, සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ. ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.

- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.

- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

	ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණනකගේ නිර්දේශ
(අ)	අතුරු ගෙවීම් සහතික අංක 44 ට අනුව, සම්පූර්ණ කරන ලද කාර්යයේ වටිනාකම රු. 2,723,083,339 කි. කෙසේ වෙතත්, කරන ලද වැඩ සඳහා කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමේ ගිණුම්ගත කරන ලද වටිනාකම රු. 2,489,262,268 කි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමේ ශේෂය රු. 233,821,071 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	සම්පූර්ණ කරන ලද කාර්යයේ වටිනාකමට සමාන වන පරිදි පොදු ලෙජර් පද්ධතියේ පවතින විෂමතා ප්‍රමාණය නිවැරදි කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය දැනට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටී.	අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් කළ යුතුය.
(ආ)	ණය ගිවිසුම අංක L 3604 යටතේ ලබාගත් ණය සඳහා ගෙවිය යුතු ණය පොලිය රු. 57,685,624 ක් වූ අතර එය සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම වගකීම් එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	රු. 57,685,623.96 ක පොලී ගාස්තු ප්‍රමාදයකින් තොරව පොදු ලෙජර් පද්ධතියේ සටහන් කරන බව ව්‍යාපෘතිය මෙයින් දැනුම් දෙයි.	දෝෂය නිවැරදි කිරීම සඳහා සුදුසු ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ඇ)	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 21 හි 39(අ) ඡේදයට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ විදේශ ණයට අදාළව සමාලෝචනයට භාජනය වන වර්ෂය සඳහා රුපියල් මිලියන 1,169 ක් වූ සමානාත්මතා ගැලපීම් ගිණුම්ගත කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.	ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමානාත්මතා ගැලපීම් ගිණුම්ගත නොකිරීමට ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය තීරණය කර ඇත.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල විය යුතුය.

3. **භෞතික කාර්යසාධනය**

3.1 **ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම්වල භෞතික ප්‍රගතිය**

	ව්‍යාපෘති සංරචකය	2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට අපේක්ෂිත භෞතික කාර්ය සාධනය ප්‍රතිශතය	ළඟා කරගත් කාර්ය සාධනය ප්‍රතිශතය	විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශ
(අ)	යාපනය නගර ප්‍රදේශයේ බෙදාහැරීමේ ජාල පද්ධතිය.	100	80	කාල දීර්ඝ කිරීමට අනුව බෙදාහැරීමේ පද්ධතියේ ඉදිකිරීම් **2025** ජූලි වන විට අවසන් කළ යුතුය.	නුදුරු අනාගතයේ දී ඉතිරි වැඩ කටයුතු නිම කිරීමට ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය ක්‍රියාකාරීව කටයුතු කරයි.	තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ)	චුන්නාකන් ජල සම්පාදන යෝජනා ක්‍රමය ඉදිකිරීම	0	0	මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති නැවත උපායමාර්ගිකකරණය සහ වේගවත් කිරීම පිළිබඳ කමිටුව විසින් ගනු ලැබූ තීරණ මත පදනම්ව කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇති බව සටහන් වී තිබුණි.	මෙම යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය කටයුතු කරමින් සිටී.	තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඇ)	**යාන්ත්‍රික, විදුලි සහ ස්කාඩා** (SCADA) **පැකේජය.**	100	18	ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ස්කාඩා **(SCADA)** පද්ධතිය සමඟ විදුලි හා යාන්ත්‍රික උපකරණ ස්ථාපනය කර සම්පූර්ණ කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම සිදුකළ යුතුවේ.	වැඩ නිම කිරීම සහතික කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය **(PMU)** අවශ්‍ය පියවර ගෙන තිබේ.	තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

3.2 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

	විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශ
(අ)	2021 වර්ෂයේ දී ව්‍යාපෘතිය සඳහා ජලය සැපයීමට ඉදිකරන ලද දෛනිකව ඝන මීටර් 24,000 නිෂ්පාදන ධාරිතාවයකින් යුත් මුහුදු ජලය ලවණ ඉවත් කිරීමේ කම්හල 2024 ඔක්තෝබර් 14 වන දින නිම කරන ලද නමුත් 2025 ජනවාරි 25 වන විට එය නිර්මාණය කර ඇති ප්‍රමාණයට වඩා බෙහෙවින් අඩු දෛනික ඝන මීටර් 1,161 පමණක් නිෂ්පාදනය කරමින් පැවතුණි. කෙසේ වෙතත්, සම්පූර්ණ මෙහෙයුම් කාර්ය සාධනය සහතික කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය (PMU) විසින් කඩිනම් නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය දැනට පූර්ණ පරිමාණයේ ජල සැපයුම සක්‍රීය කිරීම සඳහා **යාන්ත්‍රික, විදුලි සහ ස්කාඩා** කොන්ත්‍රාත්තුව ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටින අතරම, තාවකාලිකව මහජනතාවට ජලය සැපයීම සඳහා තාවකාලික විධිවිධානයක් ද පවත්වාගෙන යයි.	නියමිත කාලය තුළ ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
(ආ)	මුහුදු ජලය ලවණ ඉවත් කිරීමේ කම්හලේ මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු (O&M) කටයුතු සඳහා කොන්ත්‍රාත්තුව යටතේ රුපියල් මිලියන 3,694 ක මුදලක් වෙන් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, ණය ගිවිසුම 2026 ජුනි 30 දිනෙන් අවසන් වන බැවින් මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු සඳහා වසර දෙකක කාලයක් සඳහා පමණක් ණය අරමුදල් සපයන අතර ණය කාලය දීර්ඝ කිරීම සඳහා ණය දෙන ආයතන සමඟ ගිවිසුමක් ඇති කර ගෙන නොමැති බැවින් ඉතිරි වසර පහ සඳහා මෙහෙයුම් සහ නඩත්තු පිරිවැය වෙනුවෙන් සැලකිය යුතු අරමුදල් හිඟයකට මුහුණ දීමට සිදුවේ.	ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව නියමිත වේලාවට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට එකඟ වී ඇති අතර, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය / යාපනය සහ කිලිනොච්චි ජල සම්පාදන හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘතිය දැනට ණය දීර්ඝ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලියකියවිලි සකස් කරමින් සිටී.	මෙම බලාගාරය නඩත්තු කිරීම සහ තිරසාර භාවිතය පවත්වා ගැනීම සඳහා අරමුදල් ප්‍රභවයක් සොයා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.
(ඇ)	2020 දෙසැම්බර් 22 වන දින අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව මුහුදු ජලය ලවණ ඉවත් කිරීමේ බලාගාරය සඳහා පුනර්ජනනීය බලශක්ති විසඳුමක් සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 4 ක අතිරේක මූල්‍යකරණයක් ලබා ගැනීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සමඟ සම්බන්ධ වීමට විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට උපදෙස් ලබා දී තිබුණි. මූලික ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් පසු වඩාත් සුදුසු විකල්පය ලෙස සූර්ය	උතුරු පළාතේ මෙගාවොට් 10 ක ධාරිතාවයෙන් යුත් සූර්ය බලාගාරයක් ඉදිකිරීම සඳහා ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ සහාය ඉල්ලා සිටියේය. 2025 අප්‍රේල් මාසයේ ආසියානු සංවර්ධන බැංකු මෙහෙයුම අතරතුර, නියමිත වේලාවට සමාලෝචනය කර රජයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව එකඟ	සැලසුම් කළ පරිදි ව්‍යාපෘතිය අවසන් කළ යුතුය.

	බලාගාරයක් ඉදිකිරීම හඳුනාගෙන වසර හතරකට වැඩි කාලයක් ගතව ඇතත්, මෙම සංරචකය සඳහා කිසිදු කොන්ත්‍රාත්තුවක් ප්‍රදානය කර නොමැති අතර, 2025 ජුනි 03 වන දින දක්වා බලාගාරය ඉදිකිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව අරමුදල් ලබා දී නොමැත.	විය.	
(ඇ)	2018 නොවැම්බර් 29 වන දින විශ්වාසදායක අයිස් සැපයුමක් සහ සිවිල් ඉදිකිරීම් සමඟ ධීවර ප්‍රජාවට සහාය වීම සඳහා ව්‍යාපෘතියේ ජීවනෝපාය වැඩසටහන යටතේ පිහිටුවන ලද අයිස් කර්මාන්ත ශාලාවක වැඩ නිම කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, අයිස් නිෂ්පාදන සැපයීම, ස්ථාපනය කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන කොන්ත්‍රාත්තුව 2024 ජනවාරි 5 වන දින ප්‍රදානය කර 2024 දෙසැම්බර් 31 වන දින අවසන් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, එම ඒකකය අක්‍රියව පවතින බවත් ධීවර ප්‍රජාවට අයිස් බෙදා හැරීම තවමත් ආරම්භ කර නොමැති බවත් 2025 ජනවාරි 23 වන දින භෞතික පරීක්ෂාවේදී හෙළි විය.	අයිස් කම්හලේ සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්ෂණික පියවර ගන්නා ලෙස ව්‍යාපෘතිය කොන්ත්‍රාත්කරුට උපදෙස් දී ඇත. කම්හල ප්‍රතිලාභීන්ට භාර දීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් සමීපව නිරීක්ෂණය කිරීම සිදුකරමින් පවතී.	අපේක්ෂිත අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා වහාම ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.3 ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධ ගැටළු

විගණන ගැටළුව	කළමනාකරණයේ අදහස් දැක්වීම	විගණකගේ නිර්දේශ
ජල හා සනීපාරක්ෂක ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍යය ඉඩම් කොටස් 53ක් අත්පත් කර ගැනීම හෝ මිලදී ගැනීම සඳහා හඳුනාගෙන ඇති අතර, ඉන් ඉඩම් 30ක අත්පත් කර ගැනීමේ හෝ මිලදී ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අසම්පූර්ණව පැවතුනි. සනීපාරක්ෂක සංරචකය සඳහා, ඉඩම් කැබලි 16ක් ඉලක්ක කර හඳුනාගෙන තිබූ අතර, 38(අ) නියෝගය යටතේ ඉඩම් කැබලි 14ක් පමණක් අත්පත් කර ගෙන තිබුණි. සනීපාරක්ෂක සංරචක වර්තමාන ව්‍යාපෘති විෂය පථයෙන් ඉවත් කර ඇතත්, අර්ධ වශයෙන් අත්පත් කරගත් ඉඩම් ආරක්ෂා කිරීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.	මලාපවහන ව්‍යාපෘතිය අනාගතයේදී සුමටව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු කරයි.	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී තවදුරටත් ප්‍රමාදයන් වළක්වා ගැනීම සඳහා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ සහ මිලදී ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් කඩිනම් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.